

Nr 26.

Ankom till riksdagens kansli den 19 mars 1935 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om pension åt gårdskarlen och eldaren vid riksbankens avdelningskontor i Uppsala August Karlsson.

I en till bankoutskottet den 7 februari 1935 avlåten skrivelse hava fullmäktige i riksbanken gjort framställning, att bankoutskottet ville hos riksdagen utverka medgivande, att gårdskarlen och eldaren vid riksbankens avdelningskontor i Uppsala August Karlsson måtte från och med månaden näst efter den, då han lämnar sin anställning i riksbanken, under sin återstående livstid av riksbankens medel uppbära en årlig pension av 984 kronor.

Till stöd härför hava fullmäktige anfört i huvudsak följande:

Karlsson, som är född den 9 mars 1860 och alltså nära 75 år gammal, har sedan den 1 oktober 1904 oavbrutet och således över 30 år innehaft befattningen såsom gårdskarll och eldare vid riksbankens avdelningskontor i Uppsala.

På grund av sin höga ålder samt minskade kroppskrafter torde Karlsson innevarande år anhålla om entledigande från sin anställning i riksbanken. Det synes fullmäktige skäligt, att Karlsson, då han av angivna orsaker ej längre lärer kunna på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden, beredes något understöd för sin återstående livstid; och vilja fullmäktige i sådant avseende erinra, att eldare vid riksbankens avdelningskontor redan tidigare under liknande omständigheter beviljats sådant understöd, nämligen år 1926 i tre och år 1927 i två fall. Vidare må erinras, att 1934 års riksdag fastställt reglemente angående tjänstepension för arbetare i statens tjänst. Enligt bestämmelserna i detta reglemente skall arbetare tillhöra endera av nedanstående pensionsgrupper, för vilka gälla följande pensionsunderlag och pensionsavdrag, nämligen arbetare i anställning, för vilken ej kräves särskild yrkesutbildning, med pensionsunderlag kronor 1 476:— och pensionsavdrag kronor 3:50 för månad, och arbetare i anställning, för vilken kräves särskild yrkesutbildning, med pensionsunderlag kronor 1 644:— och pensionsavdrag kronor 4:— för månad, allt för manlig arbetare. Några motsvarande bestämmelser hava ännu icke fastställts för pensionering av arbetare vid riksdagens verk.

Med hänsyn till arten av det arbete Karlsson utför torde han närmast böra jämföras med arbetare, tillhörande den förra gruppen. Karlsson har emellertid under sin tjänstetid icke erlagt några pensionsavgifter, och synes han på grund därav böra vidkännas lämpligt avdrag, förslagsvis en tredjedel av pensionsunderlaget. Understödsbeloppet torde därför skäligen kunna bestämmas till 984 kronor.

Beträffande Karlssons arbete och ersättningen därför har styrelsen för riksbankens avdelningskontor i Uppsala meddelat huvudsakligen följande:

Bihang till riksdagens protokoll 1935. 8 saml. Nr 26—27.

Renhållningen av gård och gator till riksbankens fastighet i Uppsala kan sommartid utföras på en timme dagligen, men erfordrar vintertid ofta en sammanlagd tid av 2 à 4 timmar per dag, beroende på snöförhållandena.

Eldningsbestyren kräva vidare flera timmars oregelbundet fördelat arbete, sön- och helgdagar lika som vardagar, från kl. 5.30 f. m. till efter kl. 9 e. m. Eldningen är särskilt ansträngande, då fyren under dagen skall underhållas med vedbränsle, som behöver förnyas en gång varje timme med nuvarande panntyp. Vid sträng kyla måste eldningsarbetet begynna före kl. 5 f. m. Minst en gång i månaden förekommer dessutom rensning av 120 tuber och sotning, vilket Karlsson själv utför utan någon extra ersättning. Detta arbete måste börja redan kl. 4 på morgonen.

Endast ungefär två månader årligen har Karlsson varit fri från största delen av värmeledningsbestyren. Efter den egentliga eldningsperiodens slut är nämligen värmeskötaren i ungefär tre veckors tid fullt upptagen med justerings- och reparationsarbeten, såsom inslipning och ompackning av kranar, rengöring av värmepannorna m. m. Med undantag av ett årligt återkommande sommarvikariat såsom bankvaktmästare vid kontoret, har Karlsson alltså icke haft möjlighet att skaffa sig någon biförtjänst.

Karlssons arvode utgjorde vid anställningens början kontant 900 kronor för eldningsbestyren jämte 2 rum och kök med värme och lyse för renhållning av gård och gator. Under krigstiden erhöll han dessutom krigstidstillägg med 300 kronor, ävensom ersättning för ökat arbete med den då anbefallda vedeldningen med 300 kronor. Från och med den 1 april 1923 utgick för eldning och yttre renhållning ett kontant anslag av 2 000 kronor för år i ett för allt utan dyrtidstillägg och utan några naturaförmåner. Karlsson betalar därefter i årshyra för nämnda bostadsförmåner i bankens hus 350 kronor. Från och med den 1 april 1926 höjdes det kontanta årsanslaget till 2 200 kronor.

Utskottet.

Med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst finner utskottet det vara billigt, att Karlsson erhåller pension från riksbanken, då han icke längre är i stånd att utföra sitt uppdrag; och har utskottet icke något att erinra mot det av fullmäktige i sådant avseende föreslagna beloppet av 984 kronor om året. Pensionen synes böra utgå från och med månaden näst efter den, då Karlsson lämnar sin anställning i riksbanken.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning, må medgiva, att gårdskarlen och eldaren vid riksbankens avdelningskontor i Uppsala August Karlsson må från och med månaden näst efter den, då han lämnar sin anställning i riksbanken, under sin återstående livstid av riksbankens medel uppbära en årlig pension av 984 kronor.

Stockholm den 19 mars 1935.

På bankoutskottets vägnar:

EDVIN LEFFLER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg*, Lindgren, Lindley, Johansson i Frig-
geråker*, Hansén*, Ehrnberg*, Berling* och Swartling;

från andra kammaren: herrar Leffler, Bäcklund*, K. A. Westman*, Johansson
i Sollefteå, Andersson i Falkenberg, Ahl*, Andersson i Lindome och Hilding.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.